

Lihtsustatud juhend identifitseeritud kasutusala teabevahetuseks tarneahelas

REACH määruse kohaselt on iga kemikaalide tootja või importija kohustatud registreerima oma aine vastavaks kuupäevaks (dets. 2010, juuni 2013 või juuni 2018). Kui aine on ohtlik (testandmete järgi), peab registreerimistoimik sisaldama riskide hindamist inimeste tervisele ja keskkonnale. Riskide hindamisel tuleb arvestada aine identifitseeritud kasutusala ning selle käitlust jäätmetena.

Riskide hindamise protsessi üks osa hõlmab kokkupuutestsenaariumi (ES) loomist igale kasutusosalale kattes kõik erinevad elutsüklid koos jäätmekäitlusega. ES kirjeldab seda, kuidas inimene ja keskkond võivad ainega kokku puutuda ning kuidas seda kokkupuudet on võimalik ohjata, võttes kasutusele sobivad kasutustingimused (OCd) ja riskijuhtimismeetmed (RMMid). OCd kirjeldavad aine kasutamise viisi ja RMMid kirjeldavad aine ohutuks käitlemiseks vajalikke ohutusmeetmeid. Lõpuks peab ES kokkuvõtte moodustama osa tarbijale antavast laiendatud ohutuskardist (eSDS).

REACH lubab allkasutajatel (DUd) informeerida oma tarnijaid aine/toote kasutamise kohta nii, et seda teavet oleks võimalik kanda registreerimistoimikusse. Need on REACH-mõistes identifitseeritud kasutusala. Neid kasutusalasid toetades on tarnija seejärel kohustatud koostama vastava ESi iga ohtliku aine kohta. Kui aga DU ei soovi tarnijat endapoolse kasutusala kohta informeerida, tuleb tal selle lisamiseks koostada oma ES ning informeerida sellest Euroopa Kemikaaliametit (ECHA).

ECHA poolt väljaantud dokumente järgides saab kirjeldada mis tahes keemilise aine kasutamist, kasutades selleks kasutuskirjeldussüsteemina tuntud koodi. Igal tooteliigil võib olla mitu kasutuskirjeldust, mis kirjeldavad toote eluea erinevaid faase. **Tegemist on üldise raamistikuga, mis võimaldab kasutusala teavet ühtlustada kõikides tarneahelates, kaasa arvatud määrdeainete tarneahelas.** Koodid on jaotatud mitmesse kategooriasse:

- SU** Kasutusala: kirjeldab peamist kasutusala (tootmine, kodukasutus, jne) ning tööstuse liiki (nt laiaulatuslik keemiatööstus)
- PC** Toote kategooria: kirjeldab toote tüüpi (nt hüdrauliline vedelik, metallitöötlusõlid vedelik jne)
- PROC** Protsessi kategooria: kirjeldab, mil moel ainet kasutatakse (nt piserdamine, pealekandmine harja abil jne)
- ERC** Keskkonnaohtlikkuse kategooria: kirjeldab aine PC ja PROC koodidega seotud keskkonda sattumise tingimusi
- AC** Artiklikategooria: Kirjeldab artikli liiki, millesse aine on viimaks kantud. See ei ole tõenäoliselt kohaldatav formuleeritud määrdeainete puhul.

Kaks määrdeainetetööstust esindavat kasutusgruppi (ATIEL¹ ja ATC²) on identifitseerinud mitusada erinevat määrdeainet ning määranud iga määrdeaine üldise määrdeainete kasutusgruppi selle põhjal, kuidas tooteid üldjuhul kasutatakse (st nende eksponeerituse koondkirjeldusele).

Nendele üldistele määrdeainete kasutusgruppidele on määratud kasutuskirjeldajaid nii, et määrdeaine igat eraldiseisvat kasutusala on võimalik kirjeldada kindla arvu kasutuskirjeldajatega, muutes teabevahetuse tarneahelas lihtsaks ja selgeks.

Arendatakse välja nende määrdeainete kasutusgruppide üldised kokkupuutestsenaariumid (GES) ning sellega hoitakse ära tööstuse vajadus koostada eraldi ESid iga määrdeaine identifitseeritud kasutuse erineva liigi jaoks.

¹ATIEL = Association Technique de L'Industrie Européenne des Lubrifiants

²ATC = Technical Committee of Petroleum Additive Manufacturers in Europe

ATIEL/ATC on koostanud juhised, mille järgi saavad tarnijad ja kliendid määrdeainete tarneahelas seda ühtlustatud informatsiooni kasutada selleks, et veenduda nende spetsiifiliste kasutusalaade asjakohases käsitluses.

Punkt 7 ATIELi veebilehel kirjeldab seda, kuidas DUD peaksid seda informatsiooni kasutama, et kontrollida nende spetsiifiliste kasutusvalade asjakohast käsitlust. Selleks soovitatakse alljärgnevaid samme:

1. samm:

Kujutage ette, et teie ettevõtte on tööstuslik lahustuvate kontsentreeritud metallitöötlusõlide kasutaja. Leidke "määrdeainete kasutustabeli" (ATIEL veebilehel 7.2) abil „perekonna“ ja „kasutusotstarbe“ kombinatsioon, mis kirjeldab kõige paremini teie poolt kasutatavat toodet ning märkige too(de)tele määratud üldine **määrdeainete kasutusgrupp (B kuni F)**. Näiteks:

Perekond: Metallitöötlusõli
Kasutusotstarve: Töötlus/lihvimisõlid - lahustuvad (kontsentraat)
Määrdeainete kasutusgrupp: E

See tähendab, et lahustuv metallitöötlusõli kontsentraat on ATIEL/ATC määrdeainete kasutusgrupis E.

Pange tähele, et metallitöötlusõlide puhul on määrdeainete kasutusgrupid kontsentreeritud ja lahjendatud kasutusvalmis õlide puhul erinevad. Sel juhul on vajalik määrata toote kasutamisega seotud mõlemad määrdeaine kasutusgrupid.

2. samm:

Kui olete 1. sammu järgi identifitseerinud määrdeaine kasutusgrupi(d), avage tabel pealkirjaga „määrdeaine DUCC tabel“ (*Lubricant DUCC table*) (ATIEL veebilehel 7.3).

Tabeli tulbas A on ära toodud määrdeainete kasutusgrupid ja jaotatud need vastavalt tööstuslikeks (i), kutsealasteks (p) ja tarbija (c) kategooriateks, kusjuures igal alamkategorial on eraldi kasutuskirjeldajad. Üldiselt öeldes on „tööstuslik“ õige valik tootmise ja määrdeainete enamike kasutusvalade puhul. Teised, p ja c valikud on mõeldud vastavalt väiksemates töökodades või koduseks kasutamiseks toodete jaoks. Pange tähele, et mitte kõikidel määrdeainete kasutusgruppidel ei ole kutsealast ja/või tarbija alamkategoriat, sest nendes sektorites selliseid määrdeaineid ei kasutata.

Kuna teie ettevõtte on käesolevas näites tööstusettevõtte, leidke tulbast A „ATIEL-ATC Group E(i)“. SU, PC, PROC ja ERC kombinatsioon tabeli sellel real kirjeldavad ATIEL/ATC ekspertide poolt „metallitöötlusõlid, töötlus/lihvimisõlid – lahustuv (kontsentraat)“ toodetele määratud ühtlustatud kasutuskirjeldajaid vastavalt tööstuse ühisele arusaamale mil moel selliseid metallitööstustooteid kasutatakse. Need peaksid sobima kokku veerus C kirjeldatud protsesside või tegevustega ja olema kooskõlas sellega, kuidas teie (ja vajadusel teie kliendid) seda liiki määrdeainet kasutavad. PROC ja ERC lühikoodide täpsed kirjeldused leiate viiteks sama tabeli teistest lahtritest.

3. samm:

Kui teie tootekasutus on määrdeainetööstuse määratluse kasutuskirjeldajatega õigesti kaetud (ja eeldatavalt on peaaegu kõik kasutusotstarbed korralikult kaetud), ei ole mingit vajadust rohkem midagi ette võtta, sest need identifitseeritud kasutusvalad peaksid olema registreerimisel käsitletud. Kui teile aga tundub, et kasutusala ei ole täiesti asjaomaselt käsitletud (näiteks kasutate määrdeainet muuks otstarbeks, kui määrdeainete kasutustabelis ette nähtud), soovitame teil kontakteeruda otse tarnijaga.

Palun pidage meeles, et igale määrdeainete kasutusgrupile määratud kasutuskirjeldajad näitavad töögrupi hetkearusaama määrdeainete normaalse kasutamise kohta, st kirjeldavad ülesandeid, mida harilikult töökohalt või tarbijakeskkonnalt eeldatakse. ATIEL/ATC veebilehekülje sisu jälgitakse pidevalt ning ajakohastatakse, kui saadaval on lisainfot ning kui kasutuskirjeldajate süsteemi andmed täienevad.

Kokkuvõte

Üldiselt on tegemist keerulise protsessiga ning see nõuab laialdasi teadmisi nii REACHi kui selle terminoloogia kohta. ATIEL ja ATC töö peaks seda protsessi meie klientide jaoks lihtsamaks muutma ning kindlustama üldise kokkulepitud metoodika ja tõlgenduse üle kogu tööstuse. Kui te olete käesolevatest teemadest huvitatud ning soovite nendest paremini aru saada, soovitame teil uurida ECHA kodulehel olevaid dokumente.

Põhjalik arusaamine on teie jaoks vajalik selleks, et suudaksite täita oma seadusjärgseid kohustusi. REACH mõjutab kõiki keemiliste toodete tarneahelas: alates esmatootjast/importijast kuni lõpptarbijani välja. ECHA veebileheküljel (http://guidance.echa.europa.eu/index_en.htm) on mitmeid juhenddokumente, millest osad on juhendite lihtsustatud versioonid ning teised käsitlevad teemat sügavamalt. Selleks, et end põhjalikult kurssi viia identifitseeritud kasutusalasid puudutava seadusandluse ja selle mõjuga tarneahelale, soovitame teil uurida neid juhenddokumente.